

УДК 631

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ГАРБУЗА В УКРАЇНІ

Сировицький К.Г., Харченко С.О.

(Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка)

Проблема забезпечення продуктами харчування в світі останнім часом стає все гострішою. Зменшення земельних угідь, придатних для обробітку змушує шукати шляхи підвищення врожайності рослин [1]. У зв'язку з цим у сучасному сільському господарстві актуальним напрямком досліджень є обробка насіння різними методами фізичного впливу з метою активації їх росту та розвитку, отже, і підвищення врожайності і стійкості рослинного організму до захворювань та шкідників, поліпшення існуючих та створення нових сортів [2]. Відкриття в області фізики, пов'язані зі створенням оптичних квантових генераторів – лазерів, значні успіхи в радіобіології, які спрямовані на з'ясування фізичних і біологічних процесів, що протікають в рослинних організмах під впливом іонізуючих випромінювань, створили передумови для використання електромагнітного випромінювання в різних галузях сільськогосподарського виробництва. В результаті цього, у другій половині 20 століття отримав розвиток принципово новий метод передпосівної обробки насіння, який заснований на використанні енергії електромагнітних випромінювань. Це відкриває можливості вирішення важливих агроекологічних і соціально-економічних проблем, спрямованих на подальші збільшення виробництва продукції, зниження енерговитрат, запобігання забруднення навколишнього середовища.

Розробка наукових основ раціонального використання генофонду рослин є необхідною умовою сталого розвитку людства. Ефективність селекції, насамперед, залежить від генетичної різноманітності вихідного матеріалу, його мінливості, ступеня вивченості морфо-біологічних і господарських ознак, характеру їх успадкування. Для багатьох важливих сільськогосподарських рослин, в тому числі і для гарбуза, міжвидова гібридизація є ефективним способом залучення цінних господарських ознак в селекційну практику.

Використання запропонованого способу підвищення біопотенціалу насіння гарбуза, що включає в себе допосівну обробку насіння шляхом обробки некогерентним оптичним випромінюванням, забезпечує адресну доставку монохроматичного оптичного випромінювання до зародка насіння, що впливає на підвищення врожайності, стійкості до захворювань і збільшення терміну зберігання насіння гарбуза.

Список літератури:

1. Рожков А.О. Дослідна справа в агрономії / А.О. Рожков, В.К. Пузік, С.М. Каленська та ін. // Навчальний посібник: у 2 кн. – Кн. 1. Теоретичні аспекти дослідної справи – Х.: Майдан, 2016. – 316 с.
2. Панкова О.В. Особливості схрещування м'якої пшениці та жита залежно від дії різних доз гамма-променів / О.В. Панкова, В.К. Пузік // Селекція і насінництво (102) – 2012, 99-105.